

לצמצם את סימני השאלה כדי לרתום מחדש את הציבור

written by מאיר בן שבת | 08.06.2024

בחלוף שמונה חודשים מתחילתה של המלחמה, האתגר העיקרי שניצב כיום בפני קברניטי המדינה הוא לרתום מחדש את הציבור בישראל להמשכה של ההתמודדות הקשה. התנהלות אויבינו מעזה ומלבנון אמורה להקל את המלאכה, שכן, מצד חמאס נמשכת הסרבנות בסוגיית החטופים, במקביל לשיגורי רקטות ולניסיונות חדירה שממחישים את הצורך בהמשך הלחימה נגדה, ומצד חיזבאללה- ההסלמה בהתקפות נגד צה"ל ויישובי הצפון, מאלצת את ישראל לבחון מחדש את גישתה הנוכחית.

רוב הציבור, כך נראה, מזדהה עם מטרות המלחמה בעזה, מאמין כי ניתן להשיג את כולן, מבקש לשנות את המציאות בצפון ומבין כי לצורך כך הוא ידרש להקרבה, לנחישות ולאורך-רוח. כדי לשוב ולרתום אותו ולחזק את האמון מצדו, על הדרג המדיני לצמצם ככל הניתן את אי הודאות, להבהיר את העמדות בסוגיות מרכזיות כדוגמת מתווה-ביידן ועסקת-שחרור החטופים, לגבש סביבן הסכמות רחבות, להסיר את הספקות ביחס לתוחלת הלחימה ולהתייצב בחזית אחת מלוכדת עם השותפים הפוליטיים ועם הדרג הביטחוני.

אירועי השבוע החולף סימלו הסלמה נוספת במלחמת ההתשה שחיזבאללה מנהל נגד ישראל. היקף התקיפות שביצע נגד ישראל הגיע לשיא חדש. בנוסף לנפגעים הרבים ולנזקים שהן גרמו ליישובים ולנכסים ביטחוניים, השפעתן רבה גם על המורל הלאומי. צה"ל אמנם גובה מחיר מחיזבאללה, אך אין זה מקזז מההשפעות השליליות בישראל.

חיזבאללה ימשיך את הלחימה בישראל כל עוד תימשך הלחימה בעזה ² זו הנוסחה שנסראללה טבע מאז פרוץ המלחמה. בכך הוא מיצב בתודעה את החזית הצפונית כזירה משנית עוד לפני שהוגדרה כך ע"י המערכת הישראלית.

נוסחה זו השאירה בידי לא רק את השליטה בגובה הלהבות אלא גם את מנגנון היציאה מהמלחמה: כשישראל תסיים את הלחימה בעזה, לפי שיפוטו, הוא יוכל להכריז על עצירת הלחימה מצדו ובכך ישמוט מישראל את הלגיטימציה לצאת למלחמה נגדו.

בנאום שנשא ב-19 במאי הסביר נסראללה לקהל-שומעיו, כי בהתמודדות בין "ציר ההתנגדות" למדינת-ישראל, ינצח הצד שיגלה נחישות, סבלנות ועמידה איתנה. לדידו, במאבק הזה אין לצפות לניצחון בנוק-אאוט אלא בנקודות, ע"י התשת הצד האחר ושחיקתו. כמובן, הדרג המדיני בישראל לא צריך לרקוד לצלילי חלילו של נסראללה. נוסחאותיו אינן מחייבות אותה. על נסראללה להניח כי עת השילום תבוא כשיוחלט על כך בישראל, עם או בלי קשר למציאות שתשרור בעזה. לא זו אלא אף זו: ישראל אינה צריכה לאמץ את אסטרטגיית ההתשה של

חיבאללה בהתמודדות עמו. נכון יהיה להשלים את בניית היכולות הצבאיות מתוך אסטרטגיה של הכרעה, ולשלב בכך גם גביית מחיר כבד ממדינת לבנון. נסראללה, שכבר הודה בעבר בטעותו בהערכת כוונותיה של ישראל יצטרך להביא בחשבון בכל רגע את האפשרות שגם כעת הוא מניח הנחות שגויות. אם אמנם הוא אינו מעוניין במלחמה רחבה ² והדגש הוא על ה-"אס" ³ הוא יהיה עלול למצוא את עצמו נגרר אליה בלי שתכנן זאת.

ההתמודדות בזירה הצפונית תפסה השבוע מקום גבוה בסדר היום בישראל, אך היא באה בנוסף לאתגרים המתמשכים בזירת עזה, ביו"ש, מול איראן וגרורותיה האחרות, בזירה המדינית והמשפטית ובמגרש הפנימי ⁴ בתוך החברה בישראל.

בנקודת הזמן הנוכחית, לנוכח המשמעויות הכבדות, נדרש הדרג המדיני להשקיע גם בחיזוקם של המורל והחוסן הלאומי, לצד המאמץ הנמשך בשאר התחומים.

נכון לצמצם ככל הניתן את אי הודאות בציבור, להבהיר את העמדות הישראליות כאשר אין בכך להעניק יתרונות לאויב (לדוגמה ביחס למתווה לשחרור החטופים שממילא מובאת לידיעת גורמי התיווך והאויב), להסיר את הספקות ביחס לתוחלת הלחימה הנובעים מהחשש שישראל תגמיש את עמדותיה בתחומים שיאפשרו לחמאס להשתקם, לחזק את התמיכה בעורף, לדחות את העיסוק בסוגיות מעוררות מחלוקת ולהתייצב בחזית אחת מלוכדת.

המאמר התפרסם בישראל היום, בתאריך 7.6.2024.